

вень рентабельності.

Таким чином, найбільш ефективними стимуляторами для обробки насіння ярого ячменю в зоні Присивашся виявились агростимулін в дозі 10 мл/т, триман – 20 г/т та БТР – 9-10 гранул/т.

Література:

1. Хвіст О.В. Вплив регуляторів росту на продуктивність сортів ярої пшениці при різних умовах зволоження//Актуальні проблеми ефективного використання земель: Зб.н.праць. –Херсон, 2002. –С.173-175.
2. Макрушин М., Черемха Б., Гудков В., Шабанов Р. Регулятори росту – ефективний фактор підвищення продуктивності посівів//Пропозиція. – 2001. –№5. –С.60.
3. Рябченко И.К., Козакова В.Н, Устюгов В.М. и др. Краткие методологические указания по проведению государственных испытаний регуляторов роста растений. –М.: ЦИНАО, 1984. –44 с.

УДК 633.15:632.954

ТРОФІ СУПЕР У БОРотьБІ З ОДНОРІЧНИМИ БУР'ЯНАМИ В ПОСІВАХ КУКУРУДЗИ НА ЗЕРНО В УМОВАХ ЗРОШЕННЯ

М.А.ОСТАПЕНКО – к.с.-г.н., Генічеська дослідна станція
Інституту зернового гос-ва УААН

Більшість земель південних областей України знаходиться в зоні недостатнього зволоження і потребують зрошення для підвищення врожайності сільськогосподарських культур. На введених в експлуатацію зрошуваних землях складаються більш благоприємні умови для розвитку не тільки культурних рослин, але і для бур'янів. Крім того, зрошення дає змогу активно розповсюджуватись видам бур'янів які раніше майже не зустрічались в даній зоні. Все це примушує вести пошук екологічно мало- та безпечних гербіцидів, а визначення їх ролі в комплексній системі захисту посівів від бур'янів є актуальним питанням сьогодення.

За фітотоксичністю на бур'яни і санітарними оцінками гербіцид трофі Супер, 76,8 к.е. є перспективним в порівнянні з препаратами, які застосовувались до цього часу в посівах кукурудзи. Тому, головною метою досліджень було виявлення фітотоксичності гербіциду трофі Супер на видовий склад бур'янів в посівах кукурудзи на зерно в умовах зрошення.

Досліди виконували в 1996-1998 роках на зрошуваних полях Генічеської дослідної станції Генічеського району Херсонської об-

ласті.

Ґрунт на дослідних ділянках темно-каштановий, важкосуглинковий з товщиною гумусового горизонту 40-45 см. Наявність в орному шарі ґрунту гумусу 2,5%, загального азоту 0,15%, фосфору 0,14 %, калію -2,2%.

Гербіциди вносили ранцевим обприскувачем перед проведенням допосівної культивуації. В дослідях висівали кукурудзу гібрид Дніпровський 310 МВ. Догляд за рослинами загальноприйнятий для зрошуваних земель півдня України.

Спостереження в дослідях і підрахунки врожаю, забур'яненості виконували згідно методик (Б.А.Доспехова, 1979, методичних рекомендацій по підрахункам і картірованню забур'яненості, ВНДІ кукурудзи, 1974, 1989).

Дослід однофакторний. Повторність чотирьохкратна, облікова площа ділянок – 120 кв.м.

Ботанічний склад бур'янів на дослідних ділянках складався переважно з трьох видів: плоскуха звичайна, щиреця жминдовидна та звичайна (90-95% від загальної кількості). Менш часто зустрічалися – лобода біла, портулак городній, нетреба звичайна, гречка витка, гібіскус трійчатий, осот рожевий та березка польова. Таким чином, тип забур'яненості був однорічний, характерний для просапних культур на зрошуваних землях півдня України.

Технічна ефективність трофі Супер в дозах 2,0;2,5;3,0 та харнесу 2,5 л/га найбільш сильно виражена в перший період вегетації кукурудзи (табл.1). Наприклад, в середньому за 3 роки на основі підрахунків перед першою міжрядною культивуацією кількість сходів бур'янів на фоні внесення трофі Супер була меншою відповідно на 91, 98, 98 та харнеса – 94% в порівнянні з контролем. На ділянках з внесенням гербіцидів низький рівень забур'яненості посівів кукурудзи спостерігався до кінця вегетації культури.

Трьохрічні спостереження показують, що перша міжрядна культивуація є ефективним засобом знищення бур'янів в посівах кукурудзи, результативність другого міжрядного обробітку дещо менша, хоча і вагома.

Найбільш активне накопичення повітряно- сухої маси бур'янів відбувалось на контролі, де цей показник в середньому за три роки дорівнював 304,4 г/кв.м. На варіантах з застосуванням харнеса 2,5 та трофі Супер 2,0; 2,5; 3,0 л/га, де бур'яни були сильно пригнічені, показники становили відповідно тільки 21,8 та 37,0; 10,3; 7,3 г/кв.м.

Таблиця 1 – Ефективність застосування трофі Супер для боротьби з однорічними бур'янами в посівах кукурудзи на зерно в умовах зрошення, 1996-1998 рр.

Варіант досліджу	Забур'яненість, шт/кв.м.				Врожайність, ц/га			Чистий прибуток на 1 грн затрат
	до проведення міжрядної культивування	після проведення її міжрядної культивування	на час збирання врожаю шт/кв.м	п.с. маса г/кв.м	1996р	1997р	1998 р.	
Контроль (без гербіцид.)	80,7	27,9	21,0	304,4	75,2	62,6	78,7	0,00
Контроль+ ручне прополювання	65,8	6,1	9,7	50,2	94,0	82,7	94,5	12,60
Харнес- 2,5 л/га (еталон)	4,5	2,5	5,1	21,8	98,0	84,1	94,0	4,48
Трофі супер - 2,0 л/га	7,2	1,6	4,4	37,0	96,9	83,7	92,3	4,81
Трофі С- 2,5 л/га	1,7	0,6	2,9	10,3	98,9	88,9	93,4	4,67
Трофі С - 3,0 л/га	1,8	0,8	3,6	7,3	95,9	84,2	90,6	3,46
НІР _{0,5}					4,2	4,9	3,7	

Внесення допосівних гербіцидів сприяє суттєвому зростанню продуктивності кукурудзи. Прибавки врожаю в порівнянні з контрольними ділянками вказують на велику шкодочинність бур'янів. Так, захист цієї культури за допомогою трофі Супер- 2,0;2,5; 3,0 та харнеса – 2,5 л/га дав змогу збільшити врожай зерна відповідно на 18,8; 21,3; 18,0 та 19,8 ц/га, що в горошовому еквіваленті дорівнює відповідно 940, 1065, 900, та 990, грн/га. Незважаючи на високі затрат, перш за все гербіцидів та робіт пов'язаних з їх внесенням, економічно вигідно застосовувати гербіциди для боротьби з однорічними бур'янами в посівах кукурудзи на зерно в зрошуваних умовах півдня України.

Враховуючи, що максимальна різниця між прибавками врожаю зерна кукурудзи від внесення трофі Супер в різних дозах складає 3,3 ц/га, стає очевидним перспективність варіантів з внесенням трофі Супер в дозах 2,0-2,5 л/га. на хімічну боротьбу з бур'янами, окупності одної гривни витрат складає 4,81-4,67 грн. на 1 грн. затрат.

Таким чином, на підставі одержаних експериментальних даних можна стверджувати, що при вирощуванні кукурудзи на зерно на півдні України в умовах зрошення для надійного контролю над однорічними бур'янами в посівах необхідно вносить під передпосівну культувацію гербіцид трофі Супер в дозах 2,0-2,5 л/га. Це забезпечує високу технічну ефективність (91-98%) в знищенні однорічних бур'янів протягом першої половини вегетації кукурудзи та збереження врожаю на рівні 18,8-21,3 ц/га зерна порівняно з контролем.

Література:

1. Мондерер Є.Ю. Підвищення вибірної фітотоксичності у сумішах гербіцидів//Физиология и биохимия культурных растений. –2001. –Г.33, №3. –С.251-255.
2. Писаренко П.В. Назаренко Г.І., Манжос С.В. Вплив гербіцидів і їх сумішей з мінералізованою (пластовою) водою на засміченість посівів кукурудзи та її урожайність//Вісн.Полтавського держ.с.-п.ін-ту. –1999. – №3. –С.17-19.
3. Зуза В.С. Кукурудза на зерно. Лентагран комбі та інші післясходові гербіциди в посівах культури//Захист рослин. –1988. –№10. –С.7-8.